

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.14.2.2023

Podinsp. Grzegorz Koczera
Komendant Powiatowy Policji
Komenda Powiatowa Policji w Lesku
ul. Przemysłowa 24, 38-600 Lesko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/029 – Funkcjonowanie posterunków Policji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Lesku, ul Przemysłowa 24, 38-600 Lesko (dalej: <i>Komenda</i> lub <i>KPP</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Podinsp. Grzegorz Koczera – Komendant Powiatowy Policji w Lesku (dalej: <i>Komendant</i>) od 20 kwietnia 2021 r., a w okresie od 6 lutego 2021 r. do 19 kwietnia 2021 r. pełniący obowiązki Komendanta. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – nadkom. Roland Szczepanik – Komendant w okresie od 16 lutego 2015 r. do 12 sierpnia 2016 r., – kom. Jacek Pączek – Komendant w okresie od 18 listopada 2016 r. do 5 lutego 2021 r., a w okresie od 6 sierpnia 2016 r. do 17 listopada 2016 r. pełniący obowiązki Komendanta.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja posterunku Policji oraz zapewnienie warunków służby policjantów i przyjmowania interesantów, 2. Realizacja zadań służby prewencji i kryminalnej w posterunku Policji, 3. Nadzór Komendanta nad funkcjonowaniem posterunków Policji.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2016 r. – 30 czerwca 2023 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Roman Chrząszcz – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/131/2023 z 5 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 3-5)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, reaktywowany 1 maja 2019 r. Posterunek Policji w Baligrodzie (dalej: PP w Baligrodzie lub Posterunek), efektywnie wspierał realizację zadań prewencyjnych i kryminalnych dla zapewnienia porządku i bezpieczeństwa na jego terenie. Po utworzeniu Posterunku skróceniu uległ średni czas reakcji na zdarzenia występujące na terenie gminy Baligród, a udział procentowy interwencji obsłużonych przez Posterunek w stosunku do wszystkich interwencji występujących na terenie jego działania, rokrocznie się zwiększał.

W PP w Baligrodzie zapewniono odpowiednie warunki lokalowe i służby policjantów oraz przyjmowania interesantów. Pomieszczenia biurowe zorganizowano na piętrze budynku i wyposażono je w odpowiedni sprzęt biurowy oraz urządzenia łączności. Parter budynku dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, lecz pokój przyjęć interesantów zlokalizowany w tej części budynku, nie został wyposażony w urządzenia łączności i nie posiadał kamery monitoringu, co było wymagane postanowieniami wytycznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r.

Zmiany w strukturze organizacyjnej KPP, w związku z odtworzeniem PP w Baligrodzie, były zasadne i zgodne z obowiązującymi przepisami. Posterunek posiadał pełną obsadę etatową, a wakaty na stanowiskach policyjnych występowały w krótkich okresach. Z uwagi na absencję chorobową, udział w szkoleniach resortowych oraz delegowania policjantów do wykonania innych zadań, w okresie od maja 2019 r. do czerwca 2023 r. wystąpiły nieobecności funkcjonariuszy w Posterunku wynoszące 2499 dni, które spowodowały że 1836 służb (38,5% planowanych służb)³ nie zostało wykonanych w tej komórce organizacyjnej. Spośród dziesięciu policjantów wykonujących służbę w Posterunku, trzech którzy mieli niewielki staż służby, mianowano na stanowisko „kursant”. Działanie takie naruszało postanowienia Regulaminu KPP oraz § 6 i § 9 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji.

Przed reaktywacją Posterunku, Komendant sporządził analizę stanu bezpieczeństwa wymaganą postanowieniami § 3 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji. Ponieważ od likwidacji poprzednio funkcjonującego PP w Baligrodzie upłynęło ponad 10 lat, analiza ta została sporządzona za inne okresy niż wskazane w piśmie Zastępcy Komendanta Głównego Policji z dnia 31 maja 2016 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, policjanci tej komórki współdziałali z innymi służbami oraz z samorządami terytorialnymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także uczestniczyli w programach i działaniach profilaktycznych realizowanych na rzecz lokalnej społeczności. Funkcjonariuszom Posterunku zapewniono odpowiedni dostęp do systemów informatycznych wykorzystywanych przez Policję.

Interesantom zapewniono kontakt bezpośredni z funkcjonariuszami Posterunku oraz udostępniono ich nr kontaktowe telefonów służbowych.

Komendant sprawował rzetelny nadzór nad funkcjonowaniem Posterunku oraz na bieżąco monitorował realizację spraw i zadań powierzonych tej komórce organizacyjnej.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Obliczenia szacunkowe jednostki kontrolowanej wykonane na wniosek kontrolera NIK.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja posterunku Policji oraz zapewnienie warunków służby policjantów i przyjmowania interesantów.

1.1. Uwarunkowania organizacyjno-prawne tworzenia posterunku Policji w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

Opis stanu faktycznego

1. W piśmie Komendanta z 3 lipca 2017 r. skierowanym do Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie (dalej: KWP) zostały przedstawione wyniki analizy stanu bezpieczeństwa na terenie gmin Baligród i Cisna. Analiza ta obejmowała informacje wymagane pismem Zastępcy Komendanta Głównego Policji z dnia 31 maja 2016 r.⁵, w tym m.in. dotyczące: średniego czasu reakcji na zdarzenie, liczby stwierdzonych przestępstw kryminalnych i wskaźników ich wykrywalności, liczby stwierdzonych przestępstw dotyczących kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości, liczby ujawnionych wykroczeń. Przedmiotowa analiza została sporządzona za okres trzech lat, tj. 2014-2016. Zgodnie z założeniami ww. pisma Zastępcy Komendanta Głównego Policji, w przypadku reaktywacji posterunku Policji analizie należało poddać co najmniej trzy okresy: rok przed likwidacją, rok po likwidacji oraz ostatni pełny rok po likwidacji (dane całoroczne)⁶.

Komendant wyjaśnił, że poprzedni PP w Baligrodzie funkcjonował do 30 września 2008 r., gdzie po jego likwidacji powstał Zespół Prewencji. Ówczesny Komendant, prawdopodobnie z uwagi na długi okres od likwidacji Posterunku (ponad 10 lat), podjął decyzję o dokonaniu analizy stanu bezpieczeństwa za ostatnie trzy lata tj. 2014-2016, która przedstawiała rzetelne i aktualne informacje m.in. o przestępczości na terenie gmin Baligród i Cisna. Komendant wskazał, że w okresie ponad 10 lat rodzaj przestępczości diametralnie się zmienił np. bardzo spadła przestępczość pospolita (włamania, kradzieże), natomiast wrosła przestępczość informatyczna, która w 2008 r. praktycznie nie istniała.

(akta kontroli str. 6-13, 393-411)

Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie (dalej: Komendant Wojewódzki) w piśmie z 17 lipca 2017 r. skierowanym do Dyrektora Biura Prewencji Komendy Głównej Policji w Warszawie (dalej: KGP), przedstawił wyniki ww. analizy stanu bezpieczeństwa gmin Baligród i Cisna oraz podtrzymał stanowisko Komendanta dotyczące potrzeby reaktywacji PP w Baligrodzie.

Naczelnik Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy wyjaśnił, że przed powstaniem PP w Baligrodzie były szeroko zakrojone konsultacje społeczne związane z potrzebą reaktywacji zamkniętego w 2008 r. Posterunku. Konsultacje zostały przeprowadzone zarówno w gminie Baligród jak i Cisna. Ponadto władze gmin niejednokrotnie zwracali się do ministrów MSWiA o potrzebę przywrócenia Policji w gminach Baligród i Cisna. Informacje takie przekazały osoby zatrudnione w obydwu gminach na stanowiskach związanych z zarządzaniem kryzysowym.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ L.dz. EP-686/2016 w sprawie działań w sytuacji otrzymania wniosku o utworzenie posterunku, pismo skierowane do komendantów wojewódzkich Policji.

⁶ Wcześniej Posterunek Policji w Baligrodzie funkcjonował do 30 września 2008 r. i obejmował teren gmin Baligród i Cisna.

Jednakże w związku z upływem czasu dokumentacja uległa zniszczeniu i na chwilę obecną gminy Baligród i Cisna nie posiadały materiałów w tym zakresie.

(akta kontroli str. 14-21)

2. PP w Baligrodzie został reaktywowany na bazie dotychczasowych Zespołów Prewencji w Baligrodzie i w Cisnej. Komendant rozkazem organizacyjnym nr 1 z 24 kwietnia 2019 r.⁷ w sprawie zmian organizacyjno-etatowych, z dniem 1 maja 2019 r. zarządził:

- a) w Wydziale Prewencji i Ruchu Drogowego KPP likwidację i wyłączenie z etatu:
  - Zespół Prewencji w Baligrodzie w pełnym stanie etatowym 3,25 stanowiska, z tego 3 stanowiska policyjne i 0,25 stanowiska pomocniczego,
  - Zespół Prewencji w Cisnej w pełnym stanie etatowym 3,25 stanowiska, z tego 3 stanowiska policyjne i 0,25 stanowiska pomocniczego;
- b) utworzenie i włączenie do etatu PP w Baligrodzie o stanie etatowym 7,5 stanowiska, z tego:
  - kierownik Posterunku – 1 etat,
  - jednoosobowe stanowisko ds. kryminalnych – 1 etat (asystent),
  - zespół ds. prewencji – 5 etatów (dzielnicowy – 2 stanowiska, referent – 1 stanowisko i policjant – 2 stanowiska),
  - stanowisko pomocnicze – 0,5 etatu.

Ww. rozkaz organizacyjny Komendanta został uzgodniony z Naczelnikiem Wydziału Finansów KWP.

Jedno stanowisko (1 etat) w reaktywowanym Posterunku zostało utworzone w związku z wejściem w życie zarządzenia organizacyjnego Komendanta Wojewódzkiego nr 2/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia liczby etatów Policji i pracowników Policji w KPP⁸.

Ww. stanowiska policyjne utworzone w PP w Baligrodzie były zgodne z postanowieniami § 9 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji⁹.

(akta kontroli str. 18-69, 381-384)

3. W dniu 25 kwietnia 2019 r. Komendant dokonał zmiany regulaminu KPP w związku z reaktywacją PP w Baligrodzie. Zgodnie z tą zmianą, Posterunek stał się komórką organizacyjną w służbie prewencyjnej. W regulaminie określono również zadania reaktywowanego Posterunku. Zmiana regulaminu została wprowadzona w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim.

(akta kontroli str. 51-53)

4. W okresie objętym kontrolą, Komendant wprowadził sześć zmian w strukturze organizacyjnej KPP. Dwie z nich¹⁰ dotyczyły reaktywacji Posterunków:

- 1 stycznia 2018 r. reaktywowano PP w Polańczyku,
- 1 maja 2019 r. reaktywowano PP w Baligrodzie.

W uzasadnieniach tych zmian organizacyjnych wskazano, że:

- odtworzenie PP w Polańczyku usprawni realizację zadań Policji oraz pozwoli efektywniej zabezpieczyć sezony turystyczne na terenie gminy Solina oraz poprawi realizację zadań związanych ze służbą na terenach wodnych Jeziora Solińskiego i Myczkowskiego,

⁷ L. dz. K – 1827/19

⁸ Zarządzeniem tym z dniem 1 maja 2019 r. zwiększono o dwa etaty Policji z ogólnej liczby stanowisk policyjnych w KPP

⁹ Dz. Urz. KGP z 2004 r. Nr 16 poz. 105.

¹⁰ Zmiany regulaminu organizacyjnego KPP z 6 grudnia 2017 r. i 25 kwietnia 2018 r.

- odtworzenie PP w Baligrodzie usprawni realizację zadań Policji na terenie gmin Baligród i Cisna, zwiększy liczbę patroli na terenie tych gmin, poprawi efektywność wykrywania sprawców przestępstw i wykroczeń oraz ułatwi dostęp mieszkańców do Policji,
- w obydwu przypadkach odtworzenie Posterunków miało pozytywnie wpłynąć na współpracę z organami samorządowymi.

(akta kontroli str. 27-68, 76-79)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Zabezpieczenie logistyczne i finansowe tworzonego Posterunku Policji.

Opis stanu
faktycznego

1. W zakresie szacowania kosztów utworzenia i funkcjonowania PP w Baligrodzie, Komendant wyjaśnił, że koszty związane z utworzeniem i funkcjonowaniem tej komórki organizacyjnej, w tym koszty modernizacji musiały być ponoszone w ścisłej współpracy z wydziałami logistycznymi KWP. Powyższe wynika z faktu, że w KPP w okresie przystąpienia do realizacji projektu tworzenia ww. Posterunku nie było komórki, która samodzielnie mogłaby realizować tego typu przedsięwzięcia. W przypadku podjęcia decyzji o reaktywacji Posterunku na danym terenie, w pierwszej kolejności analizuje się przygotowanie obiektu do potrzeb funkcjonowania komórki. Ówczesny Komendant starając się o możliwość wykonania tej inwestycji zapewne dokonał analizy kosztów utworzenia i funkcjonowania PP w Baligrodzie, ponieważ było to jednym z elementów i warunków związanych z uzyskaniem zgody na jego reaktywację. Niestety w zasobach archiwalnych KPP nie ma dokumentacji potwierdzającej realizację czynności w tym zakresie, być może dokumentacja taka znajduje się w KWP.

Komendant wskazał, że w przypadku PP w Baligrodzie wstępne koszty reaktywacji zostały oszacowane na bazie realizacji podobnego obiektu w Oleszycach (dane przekazane z KWP Rzeszów). Siedzibą Posterunku jest budynek w trwałym zarządzie KWP. Z uwagi na dogodną lokalizację nieruchomości przy analizie zasadności reaktywacji nie był brany pod uwagę inny wariant, niż dostosowanie tego obiektu do potrzeb funkcjonowania Posterunku.

Komendant zaznaczył, że wszystkie umowy na dostawę mediów do Posterunku wraz z podatkiem od nieruchomości, zawierane i opłacane były przez KWP. Budynek obecnego Posterunku był cały czas wykorzystywany przez Zespół Prewencji w Baligrodzie. Koszty utrzymania były cały czas ponoszone przez KWP, a ewentualny ich wzrost mógł się wiązać z modernizacją obiektu, jak również ze zwiększeniem obsady etatowej.

(akta kontroli str. 377-380)

2. Koszty reaktywacji PP w Baligrodzie finansowane były przez Komendanta Wojewódzkiego ze środków budżetowych. Zadanie to nie było finansowane środkami pochodzącymi z Funduszu Wsparcia Policji.

W okresie objętym kontrolą, Komendant występował do lokalnych samorządów, w tym do Wójtów Gmin Baligród i Cisna skierował po sześć pism, w których wnioskował o wsparcie finansowe KPP w zakupie pojazdów oznakowanych oraz na działania profilaktyczne z zakresu zwalczania przestępstw i wykroczeń, w tym na zakup sprzętu i materiałów oraz na wydatki bieżące.

Samorządy lokalne udzieliły następującej pomocy finansowej KPP w ramach Funduszu Wsparcia Policji:

- na dofinansowanie zakupu oznakowanego samochodu osobowego typu SUV dla KPP: Powiat Leski przeznaczył 60 tys. zł (po 30 tys. zł w 2021 i w 2022 r.), Gmina Lesko w 2022 r. przeznaczyła 20 tys. zł, Gmina Baligród w 2022 r. przeznaczyła 10 tys. zł,
- na zakup specjalistycznej przyczepki samochodowej do przewozu quadów służbowych (przyczepka ta była garażowana w PP w Baligrodzie), Gmina Cisna w 2022 r. przeznaczyła 20 tys. zł,
- na zakup samoobsługowego urządzenia do badania stanu trzeźwości znajdującego się w budynku KPP, Powiat Leski w 2021 r. przeznaczył 5 tys. zł,
- na wydatki bieżące niezbędne do prawidłowego działania KPP, Gmina Baligród w 2021 r. przeznaczyła 2 tys. zł, a Powiat Leski przekazał 3 tys. zł..
- na funkcjonowanie w okresie letnim dodatkowego sezonowego Posterunku Policji w Polańczyku, Gmina Solina przekazała: w 2019 r. – 22,3 tys. zł, w 2020 r. – 25,1 tys. zł, w 2021 r. – 29,4 tys. zł, w 2022 r. – 43,4 tys. zł i w 2023 r. – 30 tys. zł.

(akta kontroli str. 80-119, 371-380)

3. PP w Baligrodzie funkcjonuje w budynku Skarbu Państwa oddanym w trwały zarząd KWP, w którym wcześniej (do końca kwietnia 2019 r.) funkcjonował Zespół Prewencji KPP. Koszty remontu przedmiotowego budynku, w związku z jego przystosowaniem dla potrzeb funkcjonowania Posterunku szacowane i ponoszone były przez KWP. W piśmie ówczesnego Komendanta z dnia 3 lipca 2017 r. skierowanym do Naczelnika Wydziału Prewencji KWP, dotyczącym przywrócenia PP w Baligrodzie wskazano, że planowany jest generalny remont ww. budynku. W piśmie tym Komendant wskazał, że z informacji uzyskanych w Wydziale Inwestycji i Remontów w KWP wynika, że koszt remontu przedmiotowego budynku będzie wynosił ok 1 mln zł, gdyż koszt remontu podobnego obiektu w Oleszycach został oszacowany na taką wartość. W piśmie Komendant stwierdził, że władze samorządowe gmin Baligród i Cisnej na bieżąco wspierają KPP i nie będą w stanie partycypować w kosztach związanych z reaktywacją Posterunku.

W piśmie Naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP z 15 kwietnia 2019 r. dotyczącego reaktywacji PP w Baligrodzie wskazano, że koszty prac remontowych wykonanych w przedmiotowym budynku wynosiły 825,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 6-26)

4. W wyniku oględzin PP w Baligrodzie ustalono, co następuje.

Ogólny stan wizualny budynku Posterunku był dobry. Na elewacji budynku napis POLICJA, przy wejściu do budynku na elewacji godło państwowe, tablica urzędowa jednostki Policji i tablica z adresem. Budynek jest dwukondygnacyjny. Na parterze mieści się pokój przyjęć interesantów, węzeł sanitarny (łazienka) dostępny dla interesantów i przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, pomieszczenie techniczne, korytarz oraz garaż. Przy wejściu do budynku znajdował się podjazd dla osób niepełnosprawnych. Na piętrze budynku znajdowało się: pięć pomieszczeń biurowych (w tym tzw. dyżurka), poczekalnia dla interesantów, szatnia z zapleczem sanitarnym wyposażonym w kabinę prysznicową, dodatkowy węzeł sanitarny, pomieszczenie do spożywania posiłków, serwerownia, pomieszczenie gospodarcze. Obiekt był przystosowany dla osób niepełnosprawnych w części dotyczącej parteru. Budynek nie posiadał windy oraz innych rozwiązań umożliwiających poruszanie się osób niepełnosprawnych na wyższej kondygnacji.

Pokój przyjęć interesantów (parter) wyposażony był w biurko i cztery krzesła. Według wyjaśnień Kierownika PP w razie potrzeby do pomieszczenia przyjmując interesantów, przenoszony był komputer przenośny (laptop) oraz drukarka. Pomieszczenie to nie

było wyposażone w urządzenia monitoringu oraz łączności, w tym łączności alarmowej, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, niniejszego wystąpienia.

Na piętrze budynku zlokalizowano pięć pomieszczeń biurowych, z tego: pomieszczenie Kierownika PP, pomieszczenie asystenta ds. kryminalnych, dwa pomieszczenia dla dzielnicowych i pomieszczenie tzw. dyżurka dla funkcjonariuszy prewencji (służby patrolowej). Pomieszczenia te wyposażone były w odpowiedni sprzęt biurowy (biurka, krzesła obrotowe, krzesła zwykłe, szafy metalowe na dokumenty).

Szatnię z zapleczem sanitarnym zlokalizowano na piętrze. Wyposażona była w cztery szafy ubraniowe oraz łóżko typu wersalka (wg wyjaśnień Kierownika PP łóżko stanowiło własność prywatną). Dodatkowe szafy ubraniowe znajdowały się w dwóch pomieszczeniach biurowych dzielnicowych i w pomieszczeniu biurowym asystenta ds. kryminalnych.

Budynek PP wyposażony był w trzy węzły sanitarne: jedna łazienka na parterze przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, dwie na piętrze, w tym jedna wyposażona w kabinę prysznicową połączona była szatnią. Dla osób oczekujących w poczekalni dostępna była łazienka usytuowana na parterze budynku.

Pomieszczenie do spożywania posiłków zlokalizowane na piętrze, wyposażone było w: zlewozmywak jednodokorowy oraz umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody, szafki do przechowywania naczyń i środków czystości, lodówkę, kuchenkę mikrofalową, czajnik bezprzewodowy oraz stół i cztery krzesła.

W budynku wyodrębniono pomieszczenie techniczne:

- serwerownię, w której znajdowały się: serwer, urządzenia okresowego podtrzymania napięcia typu UPS oraz centrala telefoniczna,
- przyłącza wodnokanalizacyjnego oraz przyłącza energii cieplnej – Posterunek był podłączony do kotłowni znajdującej się w budynku Urzędu Gminy Baligród.

Na parterze zlokalizowany był garaż trzystanowiskowy, w którym znajdowały się niżej wymienione pojazdy stanowiące wyposażenie Posterunku:

- samochód patrolowy Toyota Land Cruiser wyposażony w torbę pomocy przedmedycznej, dwie kamizelki kuloodporne, radiotelefon (jedno stanowisko),
- dwa quady Polaris, rok produkcji 2009 (drugie stanowisko),
- specjalistyczna przyczepka samochodowa do przewozu quadów (trzecie stanowisko).

Sprzęt do pracy biurowej znajdujący się w Posterunku obejmował: cztery komputery stacjonarne, trzy laptopy, cztery drukarki, kserokopiarkę, skaner, faks, niszczarkę dokumentów, pięć aparatów telefonicznych, trzy telefony komórkowe.

Kierownik PP wyjaśnił, że warunki lokalowe oraz sprzęt biurowy będący na wyposażeniu, były adekwatne do stanu etatowego funkcjonariuszy oraz do potrzeb sprawnego funkcjonowania tej komórki organizacyjnej KPP.

Sprzęt techniki policyjnej będący na wyposażeniu Posterunku obejmował pięć urządzeń elektronicznych do pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu. Na wyposażeniu Posterunku nie było: aparatu fotograficznego typu compact, aparatu fotograficznego typu lustrzanka, dyktafonu, kamery video, reflektora ręcznego przenośnego, urządzenia do badania zawartości narkotyków w ślinie, zestawu

znaków do zabezpieczania miejsc wypadku drogowego. Sprzęt taki powinien stanowić wyposażenie posterunków w świetle uregulowań zawartych w załączniku nr 7 do zarządzenia nr 38 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 marca 2022 r. *w sprawie określenia norm wyposażenia i szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania sprzętu techniki policyjnej dla jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów*¹¹, z tym że według tego zarządzenie ww. sprzęt stanowi wyposażenie posterunków w zależności od potrzeb służby.

(akta kontroli str. 120-147)

Komendant, w sprawie braku w wyposażeniu Posterunku niektórych urządzeń techniki policyjnej wyjaśnił, że zgodnie z załącznikiem nr 7 do ww. zarządzenia nr 38 Komendanta Głównego Policji, posterunek Policji wyposaża się we wskazany sprzęt „w przypadku potrzeby”. Większość tego sprzętu stanowi wyposażenie Zespołu Techniki Kryminalistycznej, który funkcjonuje w ramach Wydziału Kryminalnego KPP. Do obsługi zdarzeń, które wymagały użycia wskazanych urządzeń techniki policyjnej, kierowana była tzw. „grupa kryminalistyczna”, dochodzeniowo-śledcza, w skład której wchodził technik kryminalistyczny oraz funkcjonariusz Wydziału Kryminalnego lub asystent ds. kryminalnych jednego z Posterunków, który w danym dniu pełnił dyżur.

(akta kontroli str. 393-399)

Środki łączności oraz dodatkowe wyposażenie informatyczne stanowiły: zasilacze UPS, centralę telefoniczną, radiostację stacjonarną, cztery radiotelefony przenośne (nasobne) oraz dwa terminale mobilne.

Zgodnie z obowiązującą od 8 maja 2023 r. tabelą wyposażenia opracowaną przez KWP na podstawie § 3 ust. 2 pkt 2 zarządzenia nr 27 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2019 r. *w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania*¹² w PP w Baligrodzie brakowało:

- jednego komputera stacjonarnego i jednego komputera przenośnego – tabela przewidywała pięć komputerów stacjonarnych i cztery komputery przenośne, a w Posterunku były cztery komputery stacjonarne i trzy przenośne,
- jednego radiotelefonu noszonego – tabela przewidywała pięć, a w Posterunku były cztery takie urządzenia,
- jednego radiotelefonu noszonego kamuflowanego lub noszonego z zestawem kamuflowanym – tabela przewidywała jedno takie urządzenie, którego Posterunek nie posiadał.

(akta kontroli str. 120-151)

Zastępca Komendanta wskazał, że PP w Baligrodzie w trakcie reaktywacji został przez KWP wyposażony w sprzęt teleinformatyczny oraz telekomunikacyjny. KPP nie miała wpływu na stan zaopatrzenia jak i na jego ilość. Tabele należnego sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego były sporządzane przez KWP i Komendant nie miał wpływu na ilości przydzielonych urządzeń.

Zastępca Komendanta podał, że ilość czterech sztuk radiotelefonów noszonych związana jest z ilością funkcjonariuszy wykonujących służbę w Posterunku. Obecnie funkcjonariuszy służby prewencyjnej jest czterech i każdy posiada radiotelefon jako sprzęt będący na indywidualnym jego wyposażeniu. Przed delegowaniem do

¹¹ Dz. Urz. KGP z 2022 r. poz. 141.

¹² Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 66.

pełnienia służby w KPP piątego funkcjonariusza służby prewencyjnej, w Posterunku znajdowało się pięć radiotelefonów.

(akta kontroli str. 412-414)

W dniu oględzin w PP w Baligrodzie służbę w godz. 8.00 – 16.00 pełniło dwóch funkcjonariuszy, tj. Kierownik PP oraz Dzielnicowy, któremu przypisano do wykonania zadania doraźne: przekazanie Niebieskiej Karty do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cisnej oraz przesłuchanie świadka. Jak wyjaśnił Kierownik PP, Dzielnicowy był zobowiązany również do wykonywania zadań stałych¹³.

Według grafika, w godz. 14.00 – 22.00 służbę w Posterunku miało pełnić kolejnych dwóch funkcjonariuszy (Dzielnicowy i policjant służby patrolowej).

W ww. dniu, asystent ds. kryminalnych przebywał na urlopie wypoczynkowym, a kolejnych dwóch funkcjonariuszy było oddelegowanych do wykonywania zadań w innych komórkach KPP.

(akta kontroli str. 120-125)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegająca na tym, że pokój przyjęć interesantów, zlokalizowany na parterze PP w Baligrodzie, nie był wyposażony w urządzenia łączności telefonicznej, nie posiadał kamery monitoringu oraz nie miał bezpośredniego połączenia alarmowego z służbą dyżurną (brak tzw. przycisku alarmowego), co było wymagane postanowieniami pkt 4.1.3. załącznika do Wytocznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. Brak takiego wyposażenia mógł mieć również wpływ na bezpieczeństwo policjantów podczas przesłuchań (lub innych czynności) wykonywanych w tym pomieszczeniu.

Komendant wyjaśnił, że nie posiada wiedzy, dlaczego na etapie reaktywacji Posterunku nie uwzględniono rozbudowy monitoringu, łączności i alarmu. Dokumentacja modernizacji tego budynku była opracowywana w KWP i ta jednostka ogłaszała przetarg na wykonawcę, a następnie po ukończeniu inwestycji wyznaczona komisja z KWP odbierała budynek do użytkowania.

Komendant wskazał, że asystent ds. kryminalnych PP w Baligrodzie prowadzi postępowania przygotowawcze o niskim ciężarze gatunkowym, a czynności procesowe wykonuje zazwyczaj w obecności innych funkcjonariuszy Posterunku. Skomplikowane sprawy, czy też te do których zatrzymano osoby podejrzane o popełnienie takich czynów są prowadzone w KPP, w której funkcjonują „pomieszczenia dla osób zatrzymanych” jak również pokój przesłuchań z monitoringiem.

(akta kontroli str. 120-125, 393-399)

1.3. Polityka kadrowa i organizacja czasu służby.

Opis stanu
faktycznego

1. W sprawie analiz potrzeb kadrowych przeprowadzonych przed reaktywacją PP w Baligrodzie Komendant wyjaśnił, że KPP nie dysponuje dokumentacją potwierdzającą, iż takie analizy były przeprowadzone. Komendant wskazał, że możliwe iż analizy potrzeb kadrowych przeprowadzał ówczesny Komendant, lecz nie ma w tym zakresie żadnej dokumentacji.

(akta kontroli str. 381-384)

¹³ Zadania stałe dla dzielnicowych: [1] dążyć do zatrzymania na gorącym uczynku sprawców przestępstw narkotykowych, korupcyjnych, akcyzowych itp., [2] kontrola miejsc szczególnie narażonych na ataki terrorystyczne, [3] realizacja założeń programu „Dzielnicowy bliżej ludzi”, [4] realizacja założeń Planu Priorytetowego, [5] realizowanie zadań zgodnie z zarządzeniem nr 5 KGP w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego, [6] obchód w rejonach służbowych, wywiady, ustalenia, odwiedziny posesyjne, rozmowy pointerywencyjne, spotkania ze społeczeństwem, itp.

Przed reaktywacją PP w Baligrodzie (do 30 kwietnia 2019 r.) w ramach KPP funkcjonowały Zespoły Prewencji (dalej: ZP) w Baligrodzie i Cisnej, w których funkcjonowały następujące stanowiska:

- asystent – dwa stanowiska (po jednym w ZP w Baligrodzie i Cisnej),
- dzielnicowy – 2 stanowiska (po jednym w ZP w Baligrodzie i Cisnej),
- referent – 2 stanowiska (po jednym w ZP w Baligrodzie i Cisnej).

W reaktywowanym PP w Baligrodzie zorganizowano stanowiska:

- Kierownik PP – jedno stanowisko,
- asystent - jedno stanowisko,
- dzielnicowy – dwa stanowiska,
- referent – jedno stanowisko,
- policjant – 2 stanowiska.

Z dniem 1 kwietnia 2020 r. w ww. komórce organizacyjnej wyłączono stanowisko etatowe policjanta włączając w to miejsce stanowisko etatowe referenta.

Zatrudnienie funkcjonariuszy w Posterunku przedstawiało się następująco:

- w dniu 1 maja 2019 r. (w dniu reaktywacji Posterunku) stan zatrudnienia wynosił pięciu funkcjonariuszy, z tego: Kierownik, asystent ds. kryminalnych oraz trzech funkcjonariuszy w Zespole Prewencji (dwóch dzielnicowych i referent),
- w dniu 21 maja 2019 r. zatrudniony został kolejny funkcjonariusz, tj. kursant w Zespole Prewencji (1 – 20 maja 2019 r. na stanowisku tym występował wakat),
- w dniu 15 września 2019 r. przeniesiony został do pełnienia służby kolejny funkcjonariusz, tj. policjant w Zespole Prewencji (1 maja – 14 września 2019 r. na stanowisku tym występował wakat),
- w dniu 31 marca 2021 r. jeden dzielnicowy Zespołu ds. Prewencji PP w Baligrodzie został przeniesiony do służby w innej komórce KPP – w jego miejsce w PP w Baligrodzie w dniu 1 maja 2021 r. został mianowany funkcjonariusz na stanowisko kursant w Zespole ds. Prewencji (1 – 30 kwietnia 2021 r. na stanowisku tym występował wakat).

Oprócz ww. wakatów w okresie od 1 maja 2019 r. do 30 czerwca 2023 r. łączne nieobecności funkcjonariuszy w służbie w PP w Baligrodzie wynosiły 2499 dni, z tego:

- absencja chorobowa 535 dni dotycząca dziewięciu funkcjonariuszy,
- delegowania funkcjonariuszy do innych komórek organizacyjnych KPP 1045 dni¹⁴ dotyczące czterech funkcjonariuszy,
- szkolenia resortowe 919 dni¹⁵ dotyczące sześciu funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 66-72)

Naczelnik Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy wskazał, że w ww. okresie, biorąc pod uwagę czterdziestogodzinny wymiar pracy w Posterunku powinno być zorganizowanych 4763 służby, jednakże ze względu na absencję chorobową, delegowania i szkolenia resortowe funkcjonariuszy wypracowano 2927 służby¹⁶. Ponadto absencja związana z wakatami w obsadzie funkcjonariuszy PP w Baligrodzie wyniosła 186 dni, gdzie przy pełnym stanie etatowym mogło być wykonane kolejnych 133 służb ośmiogodzinnych przy czterdziestogodzinnym wymiarze pracy.

Komendant w sprawie wakatów na stanowiskach w PP w Baligrodzie wyjaśnił, że w trakcie odtwarzania Posterunku, KPP dysponowała wakatami, a dodatkowo

¹⁴ Do służby w: Zespole Patrolovo-Interwencyjnym 409 dni w latach 2020-2021, Zespole ds. Wykroczeń 303 dni w latach 2022-2023, Rewirze Dzielnicowych w Lesku 206 dni w latach 2020-2021, Wydziale Kryminalnym 121 dni w 2022 r., Zespole Ruch Drogowego 6 dni w 2020 r.

¹⁵ Szkolenia zawodowe podstawowe 501 dni, adaptacja zawodowa 276 dni, kursy specjalistyczne, recertyfikacja uprawnień, itp. 142 dni.

¹⁶ 4763 służb planowanych – 2927 służb wykonanych = 1836 służb niewykonanych (dane szacunkowe).

z dniem 1 maja 2019 r. zwiększono stan etatowy o dwa etaty policyjne. Wakaty spowodowane były odejściami ze służby w Policji i/lub przeniesieniami policjantów do innych jednostek organizacyjnych Policji. Co za tym idzie, nie było możliwości pełnej obsady etatowej, a wakaty zarówno w PP w Baligrodzie jak i w całej jednostce uzupełniano sukcesywnie (21 maja oraz 15 września 2019 r.). Wakat powstały w okresie od 1-30 kwietnia 2021 r. wynikał z faktu, że jeden z funkcjonariuszy PP w Baligrodzie został mianowany na wyższe stanowisko służbowe do innej komórki organizacyjnej. Wakat ten również został uzupełniony w możliwie jak najkrótszym czasie. Proces mianowania policjantów na inne stanowiska służbowe musiał być przeprowadzony w porozumieniu z komórką finansową KWP. Również w kwestii uzupełnienia wakatów nowoprzyjętymi policjantami decyzje w sprawie przydzielenia osób do danej jednostki podejmuje KWP.

W kwestii delegowania policjantów do pełnienia służby w innych komórkach organizacyjnych Komendant wyjaśnił, że powyższe decyzje są zawsze uzasadnione potrzebą zapewnienia prawidłowej realizacji zadań i obowiązków służbowych w całej jednostce. Jeżeli występuje duża rotacja kadrowa związana np. z odejściami ze służby w Policji i/lub skierowaniem na kursy resortowe lub inną absencją, obowiązkiem przełożonego jest tak rozdysponować pracujących funkcjonariuszy, aby wszystkie komórki organizacyjne jednostki były w stanie efektywnie realizować swoje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu.

(akta kontroli str. 73-75, 393-399)

Według stanu na 30 czerwca 2023 r. KPP liczyła 84 etaty policyjne, w tym 2 wakaty oraz 17 etatów cywilnych, w tym 1 wakat. Obydwa wakaty na stanowiskach policyjnych występowały w Zespole Dochodzeniowo-Śledczym Wydziału Kryminalnego (na stanowisku specjalisty oraz referenta). Na stanowisku cywilnym wakat występował na stanowisku robotnika gospodarczego – 0,5 etatu.

W okresie objętym kontrolą, w wyniku zmian kadrowych, w PP w Baligrodzie zatrudnionych było łącznie 10 funkcjonariuszy. Pięciu funkcjonariuszy, którzy zostali mianowani do służby w PP w Baligrodzie w dniu jego reaktywacji (1 maja 2019 r.) mieli następujący staż w Policji:

- Kierownik PP – 18 lat,
- Asystent ds. Kryminalnych – 16 lat,
- trzech funkcjonariuszy Zespołu ds. Prewencji – odpowiednio: 11, 13 i 13 lat.

Pozostałych pięciu funkcjonariuszy, którzy służbę w Posterunku rozpoczęli w późniejszym terminie mieli następujący staż służby w Policji:

- dwóch funkcjonariuszy – odpowiednio: 8 lat oraz 2 lata i 10 miesięcy,
- dwóch funkcjonariuszy – odpowiednio: 4 i 9 miesięcy,
- jeden funkcjonariusz – w dniu mianowania do Zespołu Prewencji w Baligrodzie był przyjęty do służby w Policji.

Spośród 10 funkcjonariuszy pełniących służbę w PP w Baligrodzie:

- siedmiu z nich mianowanych było na stanowiska zgodne Regulaminem organizacyjnym (kierownik, asystent, dzielnicowy, referent, policjant),
- trzech z nich mianowanych było na stanowisko „kursant”, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, niniejszego wystąpienia.

Spośród 10 funkcjonariuszy pełniących służbę w PP w Baligrodzie, pięciu z nich mianowano na wyższe stanowiska w ramach tej komórki organizacyjnej:

- 1 lutego 2020 r., 1 marca 2021 r. i 1 maja 2021 r. odpowiednio trzech kursantów zostało mianowanych na stanowiska policjant,
- 1 kwietnia 2020 r. policjant został mianowany na stanowisko referenta,
- 1 kwietnia 2022 r. referenta mianowano na stanowisko dzielnicowego.

W okresie objętym kontrolą w KPP, w tym w PP Baligrodzie i PP w Polańczyku nie było przypadków degradacji, tj. mianowania funkcjonariusza na niższe stanowisko służbowe niż dotychczas przez niego zajmowane.

(akta kontroli str. 66-78, 152)

2. Potrzeby szkoleniowe i ich realizacja przez funkcjonariuszy pełniących służbę w PP w Baligrodzie przedstawiały się następująco.

W 2019 r. jeden funkcjonariusz odbył kurs specjalistyczny dla dzielnicowych w ilości 31 dni. W kolejnych latach Komendant zgłosił następujące potrzeby szkoleniowe:

a) na 2020 r. na trzy kursy specjalistyczne:

- w zakresie rozpoznania minersko-pirotechnicznego,
- dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze,
- z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kursy te nie zostały zrealizowane z uwagi, że w dwóch pierwszych przypadkach Komendant Wojewódzki nie przydzielił miejsc na przedmiotowe kursy, a w trzecim przypadku kurs został odwołany w związku z pandemią COVID-19;

b) na 2021 r. na trzy kursy specjalistyczne:

- w zakresie rozpoznania minersko-pirotechnicznego,
- dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze,
- dla kadry kierowniczej średniego szczebla zarządzania zasobami ludzkimi.

Kursy nie zostały zrealizowane z uwagi iż Komendant Wojewódzki nie przydzielił miejsc na udział w tych kursach,

c) na 2022 r. na cztery kursy specjalistyczne:

- dla dzielnicowych,
- w zakresie rozpoznania minersko-pirotechnicznego,
- dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze,
- w zakresie zarządzania w jednostce organizacyjnej Policji.

Kierownik PP w Baligrodzie uczestniczył w szkoleniu w zakresie zarządzania w jednostce Policji w ilości 12 dni. Pozostałe zapotrzebowania szkoleniowe nie zostały zrealizowane z uwagi iż Komendant Wojewódzki nie przydzielił miejsc na udział w tych kursach.

d) na 2023 r. na cztery kursy specjalistycznych:

- dla dzielnicowych (zgłoszono dwóch policjantów),
- w zakresie rozpoznania minersko-pirotechnicznego (zgłoszono dwóch policjantów),
- dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego,
- dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze.

Według stanu na 30 czerwca 2023 r. ww. zapotrzebowania szkoleniowe nie zostały zrealizowane – policjanci oczekują na przydział miejsc w tych kursach.

Oprócz ww. kursów specjalistycznych trzech policjantów PP w Baligrodzie mianowanych na stanowiska kursant, uczestniczyło w szkoleniach podstawowych, które ze względu na okres pandemii COVID-19 w przypadku jednego z nich realizowane było w etapach, tj. szkolenie zawodowe podstawowe i dwa szkolenia uzupełniające.

Komendant zgłaszał również potrzeby szkoleniowe dla policjantów PP w Baligrodzie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy:

- a) na 2022 r. potrzeby szkoleniowe obejmowały czterech policjantów:
- dla trzech policjantów recertyfikujących uprawnienia do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy – zgłoszeni policjanci odbyli przedmiotowe szkolenia,
  - dla jednego w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy – potrzeby te nie zostały zrealizowane z uwagi iż nie przydzielono miejsc na przedmiotowy kurs,
- b) na 2023 r. potrzeby szkoleniowe w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmowały jednego policjanta¹⁷ – według stanu na 30 czerwca 2023 r. policjant oczekuje na przydział miejsca w tym kursie.

(akta kontroli str. 153-179)

3. W okresie objętym kontrolą, KPP nie posiadała własnej strony internetowej. Dane dotyczące Kierownika i dzielnicowych PP w Baligrodzie, adresu, numerów telefonów kontaktowych, adresów email oraz godzin dyżurów w Posterunku w dniach powszednich, zostały zamieszczone na stronie Policji Podkarpackiej w zakładce KPP Lesko/Posterunek Policji w Baligrodzie¹⁸. Na stronie internetowej Policji Podkarpackiej w zakładce KPP Lesko/kontakt¹⁹ zostały zamieszczone dane adresowe oraz numer telefonu do kontaktu całodobowego do dyżurnego Komendy oraz dane adresowe i kontaktowe PP w Baligrodzie, PP w Polańczyku i Zespołu Prewencji w Olszanicy.

Na drzwiach wejściowych PP w Baligrodzie zmieszane były informacje dla interesantów dotyczące: danych personalnych Kierownika Posterunku, asystenta ds. kryminalnych i dwóch dzielnicowych wraz z numerami telefonów, dni i godzin dyżuru Kierownika, wykaz gmin i miejscowości przypisanych do poszczególnych rejonów, ich dzielnicowych oraz dane dotyczące KPP wraz z numerem telefonu do dyżurnego i numerem alarmowym.

(akta kontroli str. 120-147, 180-186)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że trzech funkcjonariuszy do służby w Zespole ds. Prewencji w PP w Baligrodzie mianowanych było na stanowiska „kursant”:

- jeden funkcjonariusz – od 21 maja 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. (8 miesięcy i 10 dni),
- drugi funkcjonariusz – od 1 marca 2021 r. do 31 maja 2022 r. (15 miesięcy),
- kolejny funkcjonariusz – od 1 maja 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. (16 miesięcy).

Spośród ww. funkcjonariuszy, dwóch z nich w dniu mianowania do służby w Posterunku miało – odpowiednio: 4 i 9 miesięcy stażu służby, a kolejny funkcjonariusz – w dniu mianowania na to stanowisko był przyjęty do służby w Policji. Mianowanie funkcjonariuszy do służby w ww. Posterunku na stanowisko „kursant”, stanowiło naruszenie Regulaminu KPP, gdyż nie przewidywał on w tej komórce organizacyjnej takich stanowisk. Naruszało to również postanowienia § 6 i § 9 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji, które stanowią że w skład obsady posterunku powinni wchodzić doświadczeni policjanci, a w strukturze etatowej posterunku poza stanowiskiem kierownika mogą występować stanowiska: asystent, dzielnicowy, referent i policjant.

Komendant wyjaśnił, że nowo przyjmowani funkcjonariusze, którzy muszą przejść szkolenie podstawowe – do czasu ukończenia kursu są mianowani na stanowisko

¹⁷ Który w roku 2022 r nie odbył kursu z uwagi na brak przydziału miejsca.

¹⁸ <http://lesko.policja.gov.pl/rls/komisariaty-i-posterunki/posterunek-policji-w-baligrodz/114991,Posterunek-Policji-w-Baligrodzie.html>

¹⁹ <http://lesko.policja.gov.pl/rls/kontakt/114997,Kontakt.html>

„kursanta”. Po ukończeniu kursu z „automatu” są mianowani na stanowisko „policjanta”. Struktura etatowa Komendy jak również Posterunków, nie przewiduje w zasobach swoich komórek organizacyjnych stanowiska „kursant”, a nowo przyjętych funkcjonariuszy na czas odbycia przez nich szkolenia podstawowego należy przyporządkować do obowiązującej struktury i wolnych etatów. Stanowisko „kursant” przewidziane jest wyłącznie dla policjantów odbywających takie szkolenia i z chwilą zakończenia szkolenia policjanci po powrocie do jednostek macierzystych mianowani są na wyższe stanowiska. Do czasu zakończenia szkolenia podstawowego policjanci przyporządkowani są do wakujących w danych komórkach organizacyjnych stanowisk, z uposażeniem przysługującym na stanowisku kursant. Funkcjonariusze PP w Baligrodzie odbywali szkolenie zawodowe podstawowe, które przygotowuje policjantów do wykonywania zadań służbowych na stanowiskach, na których są wymagane kwalifikacje zawodowe podstawowe. Jeden z tych policjantów brał udział w szkoleniu zawodowym podstawowym realizowanym w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, co skutkowało realizacją przedmiotowego szkolenia w trzech etapach. Komendant wskazał, że kierowanie funkcjonariuszy na szkolenia zawodowe/kursy specjalistyczne wynika z potrzeby nabywania, aktualizowania, rozszerzania i pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta, wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań i czynności służbowych, a także uzyskania przez niego dodatkowych uprawnień. Sprawy te regulują przepisy o szkoleniach i doskonaleniu zawodowym w Policji.

(akta kontroli str. 69-72, 393-399)

OCENA CZĄSTKOWA

W reaktywowanym PP w Baligrodzie zapewniono odpowiednie warunki służby policjantów oraz warunki przyjmowania interesantów.

Posterunek zlokalizowano w budynku stanowiącym własność Skarbu Państwa w zarządzie Komendanta Wojewódzkiego, który przed reaktywacją został wyremontowany, stwarzając w nim odpowiednie warunki lokalowe dla funkcjonowania tej komórki organizacyjnej. W części parteru budynek został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, lecz pokój przyjęć interesantów zlokalizowany w tej części budynku, nie został wyposażony w urządzenia łączności telefonicznej, nie posiadał kamery monitoringu oraz nie miał bezpośredniego połączenia alarmowego z służbą dyżurną, co było wymagane postanowieniami pkt 4.1.3. załącznika do Wytocznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. Pomieszczenia biurowe zlokalizowane były na piętrze budynku i zostały wyposażone w adekwatny do stanu zatrudnienia, sprzęt biurowy oraz urządzenia łączności.

Zmiany dokonane w strukturze organizacyjnej KPP, w związku z odtworzeniem PP w Baligrodzie, były zasadne i zgodne z obowiązującymi przepisami. Zgodnie z Regulaminem KPP, w komórce tej do służby mianowano siedmiu policjantów, a występujące wakaty obejmowały krótkie okresy. Nieobecności policjantów w służbie w Posterunku wynosiły 2499 dni, co spowodowało że 1836 służb (38,5% służb planowanych) nie zostało wykonanych w tej komórce organizacyjnej. Do służby w Posterunku mianowano trzech funkcjonariuszy na stanowisko „kursant”, odbywających szkolenie zawodowe, którzy mieli niewielki staż służby. Działanie takie naruszało postanowienia Regulaminu KPP, który w tej komórce organizacyjnej nie przewidywał takich stanowisk raz postanowienia § 6 i § 9 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji, według których w skład obsady posterunku powinni wchodzić doświadczeni policjanci. NIK zauważa, że potrzeby szkoleniowe funkcjonariuszy w zakresie kursów specjalistycznych zostały zrealizowane w niewielkim zakresie. Pomimo potrzeb zgłaszanych przez Komendanta, funkcjonariusze nie uczestniczyli

w ww. kursach z uwagi na występującą pandemię COVID-19 lub braku przydziału miejsc do udziału w nich.

Przed reaktywacją PP w Baligrodzie, Komendant dokonał analizy stanu bezpieczeństwa na terenach gmin Baligród i Cisna wymaganej postanowieniami § 3 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji. Analiza ta została sporządzona za inne okresy niż wskazane w piśmie Zastępcy Komendanta Głównego Policji, gdyż od likwidacji poprzednio funkcjonującego PP w Baligrodzie upłynęło ponad 10 lat.

W celu usprawnienia kontaktu interesantów z funkcjonariuszami Policji, informacje kontaktowe do dzielnicowych, do dyżurnego w KPP oraz nr alarmowy, były dostępne na stronie internetowej Podkarpackiej Policji oraz zostały zamieszczone na dziwach Posterunku.

OBSZAR

2. Realizacja zadań służby prewencyjnej i kryminalnej w PP w Baligrodzie

Opis stanu faktycznego

1. Służby w PP w Baligrodzie w dniach powszednich prowadzone były w systemie zmianowym. tj. I zmiany (w godz. 7.30-15.30 lub 8.00-16.00), II zmiany (w godz. 12.00-20.00 lub 14.00-22.00) oraz III zmiany (w godz. 18.00-2.00 lub 20.00-4.00). Służby były prowadzone również w wybranych weekendach. Służby pełnione były według ustalonego grafiku, który ulegał zmianie ze względu na występujące potrzeby i konieczność zachowania ciągłości służb. Co do zasady, w PP w Baligrodzie od poniedziałku do piątku w godzinach I zmiany przebywał Kierownik Posterunku lub wyznaczony przez niego policjant. PP w Baligrodzie, w zależności od potrzeb i realizacji zadań, w wybranych dniach był również dostępny w godzinach II i III zmiany, a także podczas weekendów.

Odnosnie organizacji służb w PP w Baligrodzie, Komendant wyjaśnił, że Kierownik Posterunku pełnił bezpośredni nadzór nad policjantami pełniącymi służbę w podległym rejonie (gminy: Baligród i Cisna). Kierownik zlecał zadania podległym policjantom mające na celu rozpoznawanie zagrożeń i przeciwdziałanie przyczynom ich powstawania, uczestniczył w spotkaniach ze społecznością lokalną celem zapobiegania popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Policjanci prowadzili spotkania w szkołach z dziećmi celem propagowania szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Dzielnicowi pełniący służbę byli dostępni dla społeczeństwa, a co za tym idzie, każdy mieszkaniec mógł z nimi porozmawiać, poprosić o pomoc itp. Dzielnicowi są rozpoznawani w swoich rejonach służbowych, co podnosi poziom zaufania oraz korzystnie wpływa na wizerunek Policji. Nadmienić należy, iż każda osoba zgłaszająca się z problemem do dzielnicowego otrzymała pomoc bezpośrednio lub przekierowywana była do właściwej instytucji. Dbając o bezpieczeństwo, dzielnicowi w trakcie pełnienia służby zawsze byli w przydzielonym rejonie realizując zlecone zadania oraz służąc pomocą społeczeństwu.

(akta kontroli str. 187-216, 381-384)

2. Funkcjonariusze PP w Baligrodzie uczestniczyli, w realizowanych przez Komendanta, działaniach profilaktycznych skierowanych do różnych grup społecznych. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. Komendant realizował trzy wojewódzkie programy profilaktyczne: „Cyberbezpieczni”, „Bezpieczny senior” oraz „Ostrożnie pies”. W ramach tych programów organizowane były spotkania tematyczne dla zorganizowanych grup mieszkańców powiatu (np. seniorzy, uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych) oraz rozmowy z osobami starszymi, pracownikami GOPS i mieszkańcami powiatu dotyczące zagrożeń oszustwa, kradzieży, wyłudzenia oraz cyberprzemocy. W 2022 r. liczba uczestników tych programów wynosiła 2422, a w I półroczu 2023 r. 469 osób.

Oprócz ww. programów Komendant realizował:

- w 2022 r. – dziewięć działań profilaktycznych, np.: „Narkotyki i dopalacze zabijają”, „Falszywy telefon – oszczędności zagrożone”, „Bezpieczny ogród”, „Bezpieczne wakacje 2022”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”,
- w I półroczu 2023 r. – 14 działań profilaktycznych np.: „Nie dla narkotyków”, „Ograniczyć wandalizm”, „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, „Bezpieczne wakacje 2023”, „Bezpieczeństwo pierwsza klasa”, „Bezpieczne zabytki”.

W ramach działań profilaktycznych funkcjonariusze KPP w szczególności: organizowali prelekcje, spotkania profilaktyczne, stoiska profilaktyczne podczas pikników, prowadzili działania edukacyjno-informacyjne, wykonywali patrole prewencyjne, zamieszczali informacje na stronie internetowej. Działania te skierowane były do mieszkańców powiatu, dzieci i młodzieży szkolnej, uczestników zimowego wypoczynku, zorganizowanych grup itp.

Działaniami profilaktycznymi w 2022 r. objęto – 3389 osób, a w I półroczu 2023 r. – 2228 osób.

Funkcjonariusze PP w Baligródzie w formie notatek urzędowych dokumentowali przeprowadzone przez nich (w poszczególnych kwartałach) czynności, w ramach ww. programów i działań profilaktycznych. W notatkach tych zamieszczane były również informacje dotyczące zagrożeń, na które były ukierunkowane przedmiotowe programy i działania.

Ponadto Komendant wyjaśnił, że Kierownik PP w Baligródzie na bieżąco współdziałał z Wójtami Gmin Baligród oraz Cisna w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na podległym terenie. Dzielnicy ww. Posterunku na bieżąco współdziałali z Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez uczestnictwo w posiedzeniach Komisji oraz wspólne kontrole lokali sprzedających alkohol. Dzielnicy także współdziałali z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, podejmując m.in. wspólne działania wobec rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”.

Komendant wskazał także, że funkcjonariusze Posterunku w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. w ramach współpracy z innymi służbami pełnili służby wspólnie z:

- Strażą Graniczną (SG)– Placówka SG Wetlina, współdziałanie w zakresie przeciwdziałania i ujawniania przemytu imigrantów oraz nielegalnych towarów, asysty przy kontroli legalności pobytu i zatrudnienia obcokrajowców, wspólne patrole celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas odbywających się na terenie podległym imprez plenerowych,
- Strażą Leśną (SL) – Posterunek SL Baligród oraz Cisna, współdziałanie w zakresie przeciwdziałania szkodnictwu leśnemu oraz kłusownictwu, wspólne służby podczas odbywających się na podległym terenie imprez typu offroad oraz udział w akcjach organizowanych przez SL między innymi „Choinka”, „Stroisz”,
- Strażą Ochrony Kolei (SOK) – Posterunek SOK Zagórz, wspólne patrole mające na celu oddziaływanie prewencyjne w rejonie trasy Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej, w szczególności niestrzeżonych przejazdów kolejowych.

(akta kontroli str. 240-279, 381-384)

3. Analiza grafików służb w PP w Baligródzie wybranych sześciu miesięcy²⁰ wykazała co następuje:

- a) w trzech miesiącach służbę pełniło średnio – sześciu policjantów, w dwóch miesiącach – pięciu, a w jednym miesiącu – czterech policjantów,

²⁰ Marca, czerwca, września i grudnia 2022 r. oraz marca i czerwca 2023 r.

- b) liczby zrealizowanych służb w poszczególnych miesiącach wynosiły od 70 (w grudniu 2022 r.) do 122 (w marcu 2023 r.), co średnio stanowiło od 2,29 do 3,93 służby dziennie,
- c) w dni powszednie (od poniedziałku do piątku) podczas I zmiany wypracowano – 381 służb, podczas II zmiany – 114 służb, a podczas III zmiany – 24 służby. W trakcie weekendów wypracowano następujące liczby służb: w marcu 2022 r. podczas trzech weekendów – wypracowano 16 służb, a podczas czterech weekendów w każdym kolejnym badanym miesiącu – odpowiednio: 22, 9, 12, 10 i 6 służb.
- d) w pięciu miesiącach wystąpiły dni, w których zrealizowano mniejszą liczbę służb niż planowano: w marcu 2022 r. – takich dni było sześć, w czerwcu 2022 r. – trzy, w grudniu 2022 r. – dwa, w marcu 2023 r. – pięć, a w czerwcu 2023 r. – był jeden taki dzień. Było to spowodowane absencją urlopową lub chorobową, szkoleniem zawodowym, odbiorem wypracowanych godzin nadliczbowych oraz delegowaniem funkcjonariuszy do wykonania zadań w innych komórkach KPP,
- e) w trzech miesiącach wystąpiły sytuacje w których służbę pełniło mniej niż trzech policjantów dziennie: w marcu 2022 r. takie sytuacje wystąpiły w dwóch dniach, we wrześniu 2022 r. – również w dwóch dniach, a w grudniu 2022 r. – w pięciu dniach,
- f) w analizowanych miesiącach nie wystąpiły sytuacje, aby w Posterunku w dni powszednie nie były pełnione służby.

Liczby wypracowanych godzin nadliczbowych przez funkcjonariuszy PP w Baligrodzie w wybranych miesiącach przedstawiały się następująco.

- a) w marcu 2022 r. funkcjonariusz ds. kryminalnych wypracował 26:30 godzin nadliczbowych, a funkcjonariusz patrolowo-interwencyjny 4:30 godziny nadliczbowe,
- b) w czerwcu 2022 r. kierownik PP wypracował 20 godzin nadliczbowych, funkcjonariusz ds. kryminalnych 4 godziny nadliczbowe, jeden z dzielnicowych 10:30 godzin, drugi dzielnicowy 23:30 godzin, a funkcjonariusz patrolowo-interwencyjny – 11 godzin nadliczbowych,
- c) we wrześniu 2022 r. jeden z dzielnicowych wygenerował 3:30 godzin nadliczbowych,
- d) w grudniu 2022 r. jeden dzielnicowy wygenerował 8 godzin nadliczbowych,
- e) w marcu 2023 r. funkcjonariusz ds. kryminalnych wypracował 16 godzin nadliczbowych,
- f) w czerwcu 2023 r. Kierownik Posterunku wypracował 4 nadgodziny, jeden dzielnicowy 2:30 i jeden z funkcjonariuszy patrolowo-interwencyjny 1 nadgodzinę, a drugi funkcjonariusz patrolowo-interwencyjny oddelegowany do KPP wypracował 21:30 godzin nadliczbowych.

Kierownik PP w Baligrodzie wskazał, że funkcjonariusz patrolowo-interwencyjny oddelegowany do pełnienia służby w innych jednostkach Policji, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r. wypracował 143 godziny nadliczbowe, natomiast drugi funkcjonariusz w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r. wypracował 57 godzin nadliczbowych. Zostało to rozliczone w systemie SWOP, gdzie otrzymali za to gratyfikacje pieniężną.

Kierownik stwierdził, że w okresie objętym kontrolą podczas służb w PP w Baligrodzie nie zwiększyła się znacząco liczba godzin nadliczbowych funkcjonariuszy. Jedyne zwiększyła się ilość godzin nadliczbowych funkcjonariuszy tego Posterunku oddelegowanych do pełnienia służb w innych jednostkach policji (adaptacja zawodowa) i delegowanych do innych zadań oraz skierowanych do Szkoły Policji.

(akta kontroli str. 187-216, 385-392)

4. W PP w Baligrodzie dostępne były następujące systemy informatyczne:
- 1) SESPól – System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (dane do systemu wprowadzane były codziennie przez funkcjonariuszy PP),
  - 2) SWOP – System Wspomagania Obsługi Policji (dane dotyczące godzin nadliczbowych wprowadzane były raz w okresie rozliczeniowym 6-miesięcznym),
  - 3) SWD – System Wspomagania Dowodzenia (dane do systemu wprowadzane codziennie przez funkcjonariuszy PP),
  - 4) ERCDS – Elektroniczny Rejestr Czynności Dochodzeniowo-Śledczych (dane do systemu wprowadzane przez funkcjonariusza PP w zależności od rejestru i postępu spraw),
  - 5) RSOW – Rejestr Spraw o Wykroczenia (dane do systemu wprowadzane przez funkcjonariusza PP w zależności od rejestru i postępu spraw),
  - 6) KSIP – Krajowy System Informacji Policyjnych (dane do systemu wprowadzane przez funkcjonariusza PP w zależności od rejestru i postępu spraw),
  - 7) SRE – System Rozliczania Energii (dane wprowadzane przez funkcjonariusza PP dwa razy w tygodniu w: poniedziałki i piątki),
  - 8) Elektroniczny Nadawca – system wykorzystywany do nadawania poczty listowej papierowej (dane wprowadzane przez funkcjonariuszy PP),
  - 9) LOTUS – elektroniczna poczta służbowa (dane wprowadzane codziennie przez funkcjonariuszy PP).

Dostęp do ww. systemów elektronicznych w zakresie odczytu oraz wprowadzania i modyfikacji danych posiadał Kierownik PP. Pozostali funkcjonariusze Posterunku posiadali następujący dostęp do systemów elektronicznych:

- funkcjonariusze dzielnicowi oraz służby prewencji (służby patrolowej) w zakresie odczytu: SESPól, SWD, KSIP, LOTUS, z tym że do SESPól posiadali również dostęp do wprowadzania danych. Funkcjonariusze PP w Baligrodzie, po zakończeniu służby wprowadzali do systemu SESPól dane do formularzy czas i absencja oraz do formularza III/9 w zakresie efektów służby,
- funkcjonariusz ds. kryminalnych w zakresie wprowadzania danych i odczytu: SESPól, SWD, ERCDS, RSOW, KSIP, SRE, LOTUS.

(akta kontroli str. 120-125, 385-392)

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do decyzji nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia zestawień i informacji sprawozdawczych gromadzonych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji²¹ dane do SESPól należy wprowadzać w terminie do pięciu dni od dnia, za który sporządzane jest zestawienie.

Analiza wydruków z SESPól za maj i czerwiec 2023 r. dotyczących dwóch dzielnicowych PP w Baligrodzie wykazała, że dane obejmujące 61 dni wprowadzane były do tego systemu:

- przez jednego dzielnicowego – w 16 przypadkach w dniu następnym po dniu którego dotyczyły, w siedmiu przypadkach dwa dni po dniu którego dotyczyły, a w jednym przypadku trzy dni po dniu którego one dotyczyły;
- przez drugiego dzielnicowego – w 15 przypadkach w dniu następnym po dniu którego dotyczyły, a w czterech przypadkach dwa dni po dniu, którego dotyczyły;
- w pozostałych przypadkach dane do systemu były wprowadzone w dniach, których one dotyczyły.

---

²¹ Dz. Urz. KGP z 2021 r. poz. 1

Zgodnie z § 50 ust. 4 zarządzenia nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie *niektórych form organizacji i ewidencji czynności dochodzeniowo-sledczych Policji oraz przechowywania przez Policję dowodów rzeczowych uzyskanych w postępowaniu karnym*²², wprowadzeń do ERCDŚ dokonuje się niezwłocznie po wpływie albo sporządzeniu dokumentu, nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od daty wpływu albo sporządzenia.

Analiza wydruków z ERCDŚ i KSIP za maj i czerwiec 2023 r. dotyczących wszczęcia postępowań przygotowawczych i sprawdzających przez asystenta ds. kryminalnych PP w Baligrodzie wykazała, że czynności te były rejestrowane w ww. systemach w terminie do dwóch dni od dnia ich dokonania.

(akta kontroli str. 280-292, 415-422)

Kierownik Posterunku wyjaśnił, że dane dotyczące zdarzeń kryminalnych po nałożeniu liczby dziennika w sekretariacie KPP, niezwłocznie wprowadzane były do systemu ERCDŚ przez Kierownika lub funkcjonariusza ds. kryminalnej w PP Baligród. Natomiast zgodnie z poleceniami do systemu KSIP dane o przestępstwie wprowadzane były w KPP.

Kierownik Posterunku prowadził następującą dokumentację:

- rejestr spraw przydzielonych policjantowi Posterunku Policji (jeden ogólny i dwa spraw przydzielonych Dzielnicowym),
- książkę służby w patrolach, obchodach i na posterunku – według wyjaśnień Kierownik PP w książce tej wpisuje się dane w przypadku braku zasilania lub awarii systemu SWD. Książka założona w 2019 r. – brak wpisów do dnia 30 czerwca 2023 r.,
- książkę odpraw do służby – brak wersji papierowej. Dane dotyczące odpraw do służby rejestrowane były w systemie SWD,
- grafik służby (z tym że opracowywany był jeden grafik obejmujący wszystkie komórki KPP, w tym również PP w Baligrodzie),
- ewidencję wyników pracy policjantów posterunku Policji – brak wersji papierowej; jak wskazał Kierownik PP dane te zwarta są w systemie SESPól,
- zeszyt przyjęć interesantów,
- w sprawach uwag i wniosków dotyczących pracy policjantów Posterunku, według wyjaśnień Kierownik PP ewidencja taka prowadzona jest w KPP,
- półroczne plany działania priorytetowego opracowane przez Kierownika PP.

Według wyjaśnień Kierownika PP, statystyki, analizy, plany, zestawienia dotyczące stanu bezpieczeństwa, opracowywane były przez Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego KPP.

Dokumentacja przebiegu służby składała się z: indywidualnych notatników służbowych funkcjonariuszy, notatek służbowych, notatek urzędowych, dokumentacji z zakresu profilaktyki społecznej itp.

(akta kontroli str. 120-125, 385-392)

5. Porównanie wskaźników i danych ujętych w analizie stanu bezpieczeństwa za rok 2016²³ z odpowiednimi danymi statycznymi roku 2022, wykazało co następuje.

Liczba skierowań do służby (liczba zrealizowanych 8-godzinnych służb) w 2016 r. w Zespole Prewencji w Baligrodzie wynosiła – 401, a w Zespole Prewencji w Cisnej –

²² Dz. Urz. KGP z 2017 r. poz. 9.

²³ Analizą stanu bezpieczeństwa opracowaną przed reaktywacją PP w Baligrodzie objęto trzy lata: 2014, 2015 i 2016. Do porównania wybrano dane z 2016 r., tj. roku ostatniego ujętego w tej analizie.

337 (razem – 738). Liczba ww. skierowań w 2022 r. w PP w Baligrodzie wynosiła – 576²⁴.

Interwencji ogółem w 2016 r. na terenie gminy Baligród było – 498, a na terenie gminy Cisna – 423. Liczba wszystkich interwencji w 2022 r. na terenie tych gmin wynosiła odpowiednio: 351 i 353.

Interwencji podlegających raportowaniu w 2016 r. na terenie gminy Baligród było – 156, a na terenie gminy Cisna – 160. Liczba takich interwencji w 2022 r. na terenie ww. gmin wynosiła odpowiednio: 115 i 161.

Średni czas reakcji w 2016 r. na zdarzenie na terenie gminy Baligród wynosił – 0:14:01, a na terenie gminy Cisna – 0:24:54. Średni czas reakcji w 2022 r. na terenie tych gmin wynosił odpowiednio: 0:10:17 i 0:24:49.

Czynów, w których prowadzone były w 2016 r. postępowania o wykroczenie celem skierowania wniosku o ukaranie do sądu (wybrane wykroczenia²⁵) na terenie gminy Baligród było – 9, a na terenie gminy Cisna – 6. Takich czynów w 2022 r. na terenie ww. gmin było odpowiednio: 7 i 14.

W 2016 r. wykroczeń, w których wystawiono mandaty karne, wnioski o ukaranie lub zastosowano pouczenia, na terenie gminy Baligród było – 244, a na terenie gminy Cisna – 164. W 2022 r. takich wykroczeń na terenie ww. gmin było odpowiednio: 229 i 184.

W 2016 r. przestępstw kryminalnych na terenie gminy Baligród było – 19 (wykrywalność 77%), a na terenie gminy Cisna – 24 (wykrywalność 95,8%). W 2022 r. przestępstw takich na terenie ww. gmin było odpowiednio: 21 i 3 (wykrywalność 81% i 66,7%).

W 2016 r. przestępstw przeciwko mieniu na terenie gminy Baligród było – 8, a na terenie gminy Cisna – 7. W 2022 r. takich przestępstw na terenie ww. gmin było odpowiednio: 11 i 5.

Przestępstw drogowych w 2016 r. w analizowanych gminach było odpowiednio: 10 i 4, a w 2022 r. odpowiednio: 5 i 1.

Przestępstw w wybranych siedmiu kategoriach²⁶ w 2016 r. na terenie gminy Baligród było – 9, a na terenie gminy Cisna – 8. W 2022 r. przestępstw takich na terenie ww. gmin było odpowiednio: 10 i 3.

(akta kontroli str. 6-13, 217-225)

Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze powiatu leskiego za 2022 r. wykazała m.in. ogólny spadek liczby przestępstw stwierdzonych w porównaniu do roku 2021. W analizowanym okresie stwierdzono 390 przestępstw, a w 2021 r. 886 (różnica 496 przestępstw). Najbardziej zagrożonym przestępczością kryminalną był teren gminy Lesko (41,1% przestępstw stwierdzonych na terenie powiatu). Drugą gminą, co do ilości wystąpienia przestępstw w 2022 r. była gmina Solina (25,8% przestępstw), a trzecią gminą pod tym względem była gmina Olszanica (19,4% stwierdzonych przestępstw). Najniższa przestępczość w 2022 r. występowała na obszarze gmin Baligród i Cisna (tj. na terenie funkcjonowania PP w Baligrodzie) i wynosiła odpowiednio: 8,1% i 5,6% ogólnej liczby przestępstw kryminalnych stwierdzonych w powiecie leskim.

²⁴ Liczba ta nie obejmuje służb Kierownika PP oraz asystenta ds. kryminalnych

²⁵ Kodeks wykroczeń: art. 51, art. 119, art. 124, art. 87 § 1, art. 87 § 2, art. 87 § 1a oraz art. 43 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).

²⁶ Rozboje i kradzieże rozbójnicze, bójka i pobicie, uszczerbek na zdrowiu, kradzież z włamaniem, kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, uszkodzenie rzeczy.

Charakterystyka wybranych przestępstw za 2022 r. wykazała, że ich wskaźnik wykrywalności w KPP był wyższy niż średni w KWP. Wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych w KPP wynosił 91,3% a średni w KWP 66,1%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw przeciwko mieniu w KPP wynosił 80,2, a średni w KWP 49%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw w tzw. siedmiu kategoriach²⁷ w KPP wynosił 75,7%, a średni w KWP 48,9%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw narkotykowych w KPP był na podobnym poziomie jak średni w KWP, a ich wartości wynosiły odpowiednio: 96,5% i 96,8%.

(akta kontroli str. 225-239)

Komendant stwierdził, że reaktywacja PP w Baligrodzie przyczyniła się zdecydowanie do sprawniejszego wykonywania zadań przez KPP. Szczególnie ważnym jest to, że społeczeństwo gminy Baligród i Cisna ma na swoim terenie szybszy kontakt z funkcjonariuszami, np. aby dojechać z Wetliny do Leska trzeba pokonać odległość około 60 km²⁸ i poświęcić ponad godzinę czasu. Mając na uwadze obecną komunikację autobusową, możliwość „załatwienia” sprawy w Posterunku w dużej mierze jest ułatwieniem dla lokalnego społeczeństwa. Ponadto rozległy teren, uwarunkowania drogowe i terenowe (szczególnie porą zimową lub w okresie natężonego ruchu) spowodowały, że czas reakcji Policji na zgłoszone interwencje był zdecydowanie krótszy. Komendant podkreślił, że stała obecność policjantów na terenie poszczególnych gmin daje poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom oraz licznie przebywającym tam turystom.

(akta kontroli str. 393-399)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, reaktywowanie Posterunku przyczyniło się do podejmowania aktywnych działań prewencyjnych oraz skutecznego reagowania na występujące zdarzenia.

W celu zwiększenia lokalnej świadomości o zdiagnozowanych zagrożeniach społecznych, funkcjonariusze Posterunku uczestniczyli w realizowanych przez Komendanta programach i działaniach profilaktycznych. Policjanci tej komórki również współdziałali z innymi służbami oraz z samorządami terytorialnymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Funkcjonariusze w PP w Baligrodzie mieli zapewniony odpowiedni dostęp do systemów informatycznych funkcjonujących w Policji, w których prowadzili bieżącą ewidencję efektów służby.

Interesanci mieli zapewniony odpowiedni dostęp do policjantów ww. Posterunku. Służby były tam wykonywane od poniedziałku do piątku w ramach I zmiany oraz w zależności od potrzeb również podczas II i III zmiany, a także w trakcie weekendów.

Reaktywowanie Posterunku przyczyniło się do sprawniejszego wykonywania zadań przez KPP na terenie gmin Baligród i Cisna oraz spowodowało, że średni czas reakcji na zdarzenia występujące na terenie gminy Baligród, uległ skróceniu.

²⁷ Rozboje i kradzieże rozbójnicze, bójki i pobicia, uszczerbek na zdrowiu, kradzież z włamaniem, kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, uszkodzenie rzeczy.

²⁸ Odległość z Wetliny do Baligrodu (wg google maps.) wynosiła ok. 36 km.

3. Nadzór nad funkcjonowaniem PP w Baligrodzie

Opis stanu faktycznego

1. i 2. Zgodnie z § 11 ust. 2 Regulaminu KPP nadzór nad PP w Baligrodzie sprawował I Zastępca Komendanta.

Liczy wszystkich interwencji, obejmujących zdarzenia w ruchu drogowym, zakłóceń porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie funkcjonowania PP w Baligrodzie w poszczególnych latach przedstawiały się następująco:

- od maja do grudnia 2019 r. – wszystkich interwencji było 548, w tym 156 (28,5%) interwencji zostało obsłużonych przez PP w Baligrodzie,
- w 2020 r. – wszystkich interwencji było 1117, w tym 260 (23,3%) zostało obsłużonych przez ww. Posterunek,
- w 2021 r. – wszystkich interwencji było 908, w tym 324 (35,7%) zostało obsłużonych przez ww. Posterunek,
- w 2022 r. – wszystkich interwencji było 710, w tym 288 (40,6%) zostało obsłużonych przez ww. Posterunek,
- od stycznia do czerwca 2023 r. – wszystkich interwencji było 292, w tym 128 (43,8%) zostało obsłużonych przez ww. Posterunek.

W okresie od 1 maja 2019 r. do 30 czerwca 2023 r. w PP w Baligrodzie prowadzono:

- 104 postępowania sprawdzające²⁹,
- 81 spraw dochodzeniowo-śledczych³⁰,
- 367 czynności w zakresie pomocy prawnych³¹,
- 161 spraw związanych z ujawnionymi wykroczeniami na podległym terenie.

Komendant w ramach sprawowanego nadzoru nad czynnościami wykonywanymi przez policjantów KPP (w tym również przez funkcjonariuszy PP w Baligrodzie) wydawał pisemne polecenia służbowe: w 2021 r. – wydał 28 poleceń, w 2022 r. - 23, a w I półroczu 2023 r. – 20 poleceń. Polecenia wydane w 2023 r. dotyczyły m.in.:

- obowiązku oddzwania z telefonów służbowych do petentów, którzy próbowali nawiązać kontakt z policjantem poza godzinami służby,
- odpowiedniego dokumentowania przypadków niebezpiecznego zachowania dzikiej zwierzyny i przekazywania tych informacji do właściwych organów,
- analizy zgromadzonej dokumentacji i rzetelnego ewidencjonowania godzin nadliczbowych policjantów,
- obowiązku poprawnego zadaniowania i rozliczania policjantów z efektów pełnionych służb,

²⁹ Zgodnie z definicją art. 307 §2 kpk w postępowaniu sprawdzającym nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie lub wniosku o ściganie karne oraz uzupełniającego przesłuchania zawiadamiającego w charakterze świadka (art. 307 §3 kpk). Dokumentowanie innych czynności wykonywanych w ramach postępowania sprawdzającego odbywa się w formie notatek urzędowych, bądź odpowiedzi uzyskiwanych od instytucji państwowych i samorządowych, osób prawnych lub jednostek nie mających osobowości prawnej, a także osób fizycznych w oparciu o art. 15 §2 i §3 kpk. Okres trwania postępowania sprawdzającego wynosi 30 dni.

³⁰ Sprawy dochodzeniowo śledcze obejmują postępowania przygotowawcze w formie dochodzenia, śledztwa i czynności realizowanych w trybie art. 308 kpk. W ich toku wykonuje się czynności dochodzeniowo-śledcze (m.in. przesłuchania świadków i podejrzanych, wydawanie postanowień o przedstawieniu, zmianie i uzupełnianiu zarzutów, postanowień o powołaniu biegłych, o zwolnieniu z tajemnicy, przeszukania, oględziny, zatrzymania rzeczy itd.) oraz czynności operacyjno-rozpoznawcze (m.in. uzyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i sprawdzanie w sposób jawny i niejawnym informacji o przestępstwach).

³¹ W zakres realizowanych pomocy prawnych wchodzi czynności zlecane do realizacji przez inne jednostki Policji bądź inne organy (np. sąd lub prokuratura) obejmujące między innymi przesłuchania w charakterze świadków, ogłaszanie zarzutów, przesłuchania w charakterze podejrzanych, oględziny miejsca, rzeczy osoby, przeszukania pomieszczeń, zatrzymania rzeczy, gromadzenie danych poznawczych o podejrzanych, rozpytania, pobieranie odcisków linii papilarnych do celów rejestracyjnych i eliminacyjnych, pobieranie DNA, wykonywanie zdjęć sygnalitycznych i inne.

- obowiązku osobistego nadzoru przez przełożonych nad przygotowaniem policjantów na odprawach do służby patrolowej,
- obowiązku egzekwowania od podległych policjantów uczestnictwa w praktycznych zajęciach podnoszenia sprawności i tężyzny fizycznej oraz związanych z doskonaleniem taktyki i techniki interwencji,
- monitorowania wartości miernika czasu reakcji na zdarzenie i wyjaśniania przypadków powstałej zwłoki,
- dokonania szczegółowej analizy w zakresie liczby skierowań policjantów do służby patrolowej i obchodowej w celu poprawy mierników obowiązujących w tym zakresie,
- zwrócenia uwagi i podjęcie działań profilaktycznych w stosunku do osób, wobec których orzeczony został sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.

(akta kontroli str. 311-362.)

W zakresie wyznaczania celów działań dla PP w Baligrodzie i monitoringu ich realizacji oraz nadzorowania funkcjonowania tej komórki organizacyjnej, Komendant wyjaśnił, że celem działalności przedmiotowego Posterunku była realizacja podstawowych ustawowych zadań Policji na terenie gmin Baligród i Cisna. Sprowadzało się to m.in. do realizacji zadań służby prewencyjnej, w tym obchodowej, rozpoznawanie zagrożeń przestępczością oraz wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w celu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń. Ponadto policjanci PP w Baligrodzie realizowali czynności administracyjno-porządkowe. Zadania policjantów w PP w Baligrodzie realizowane były na podstawie wytycznych nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zadań posterunku Policji. Przedmiotowe wytyczne wskazują na zakres realizowanych zadań policjantów pełniących służbę w Posterunku Policji, czyli policjantów służby prewencyjnej, patrolowej oraz realizujących czynności kryminalne. Wytyczne te określają również zadania spoczywające na kierowniku Posterunku.

Komendant wskazał, że głównym celem realizacji zadań przez policjantów Posterunku było zapewnienie bezpieczeństwa publicznego zarówno mieszkańcom jak i turystom licznie odwiedzającym gminy Baligród i Cisna. Właściwa realizacja ustawowych zadań nałożonych na policjantów PP w Baligrodzie przedkładała się na bardzo dobry, niski wskaźnik zagrożenia przestępczością oraz eliminowanie zdarzeń najbardziej społecznie uciążliwych. Niewątpliwie w głównej mierze było to możliwe dzięki dobrze prowadzonej pracy prewencyjnej, pracy profilaktycznej, dzięki licznym prelekcjom, pogadankom czy debatom społecznym. Uświadamianie społeczeństwa przed zagrożeniami oraz przed konsekwencjami niepożądanych czynów powodowało, że rosła świadomość ludzka, co w efekcie przedkładało się na wpływ bezpieczeństwa znacznej części społeczeństwa. Monitorowanie dynamiki wszczęć postępowań przygotowawczych, zdarzeń o mniejszej szkodliwości społecznej, a stanowiących wykroczenia odbywała się niemal codziennie podczas dekretacji i przydziału tzw. poczty służbowej. Zakres, sposób oraz efektywność realizacji zadań omawiany był na odprawach służbowych min. z kierownikiem Posterunku.

Komendant podał, że po objęciu stanowiska Komendanta wprowadził praktykę codziennych porannych odpraw służbowych z policjantami średniego szczebla kierowniczego. Wspomniane odprawy realizowane były każdego dnia roboczego, w trakcie których policjanci funkcyjni otrzymywali istotne informacje, które wykorzystywali podczas odpraw ze swoimi podwładnymi. Na odprawach tych analizowane były zdarzenia zaistniałe na terenie całego powiatu w tym również z właściwości miejscowej PP w Baligrodzie. W zależności od charakteru danego zdarzenia, sprawa przydzielana była do dalszej realizacji do policjantów Posterunku

lub była dekretowana do Wydziału Kryminalnego lub Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego w KPP. Na odprawach tych przekazywane były również istotne informacje dotyczące uzyskanych poleceń, wytycznych z KWP. Omawiany był również zakres zadań i wykorzystanie policjantów do realizacji zaplanowanych czynności oraz wyznaczenie policjantów i wskazanie sposobu realizacji zadań bieżących. Niejednokrotnie występowała konieczność skierowania policjantów z KPP do obsługi zdarzeń zaistniałych zgodnie z właściwością miejscową i rzecząw Posterunków Policji w tym również w Baligrodzie. Przy wspomnianych porannych odprawach zazwyczaj nie uczestniczą Kierownicy Posterunków. Istotne informacje były im niezwłocznie przekazywane telefonicznie bądź w późniejszej porze dnia, gdy osobiście odbierali z KPP dekretowaną im pocztę służbową.

Komendant wskazał, że niejednokrotnie Kierownik Posterunku w Baligrodzie brał udział w cyklicznie organizowanych odprawach poświęconych omówieniu szerszej tematyki, na których to odprawach policjanci szczebla kierowniczego KPP otrzymują istotne informacje uzyskane na odprawach w KWP, czy też na cyklicznie organizowanych odprawach służbowych z Komendantem Wojewódzkim lub jego Zastępcami oraz z naczelnikami poszczególnych Wydziałów KWP w formie videokonferencji. Praktyką było również nanoszenie pisemnych poleceń, wniosków do realizacji bezpośrednio na adresowanych do KPP pismach, które przesyłano do poszczególnych komórek organizacyjnych KPP oraz Posterunków celem realizacji. Obieg tych informacji był niezbędny, ponieważ dotyczyły one spraw służbowych realizowanych w różnych obszarach. Informacje przekazywane były Naczelnikom i Kierownikom Posterunków w formie pisemnej. Były to pisma przypominające konieczność realizacji pewnych zagadnień ale i wytyczne oraz bieżące polecenia do realizacji wynikające z różnych analiz, wniosków oraz potrzeby sytuacji. Praktykowane były również wizytacje terenowe polegające na fizycznym sprawdzaniu sposobu realizacji czynności bezpośrednio w siedzibie Posterunków. Wówczas sprawdzeniu podlegała bieżąca dokumentacja służbowa tj. zapoznanie się z aktami prowadzonych postępowań, lub dokumentacji sporządzanej na zlecenie uprawnionych instytucji, czy kontrole policjantów w zakresie prawidłowości realizacji czynności przez policjantów bezpośrednio w terenie.

Komendant wyjaśnił, że bieżąca analiza pracy policjantów Posterunku była weryfikowana i oceniana systematycznie i bezpośrednio przez Kierownika Posterunku, a następnie weryfikowana przez Kierownictwo KPP. Mając wiedzę w zakresie obciążenia i skuteczności realizacji zadań przez policjantów można określić prawidłowość wywiązania się z nałożonych na nich zadań. Miało to znaczenie przy prognozowaniu i planowaniu kierunków dalszych działań, obciążeniu i zlecaniu zadań służbowych. W uzasadnionych przypadkach na podstawie wniosków Kierownika Posterunku funkcjonariusze nagradzani byli w różnej formie tj. awansem w grupach i stopniach, w formie materialnej oraz poprzez udzielenie krótkotrwałego urlopu nagrodowego. Skuteczną formą nagradzania bądź ewentualnego wytknięcia błędu lub zaniedbania było przedstawienie sytuacji na forum podczas odpraw służbowych.

(akta kontroli str. 293-298)

3. Wybrane wskaźniki służby prewencyjnej dotyczące wykroczeń dla KPP w latach 2021 - czerwiec 2023³², przedstawiały się następująco:

- rok 2021, liczba wykroczeń ogółem – 7720, w tym przeciwko: porządkowi i spokojowi publicznemu – 185, bezpieczeństwu osób i mienia – 67, bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 4066, urządzeniom użytku

³² System SESPol uniemożliwiał wygenerowanie danych statystycznych za lata wcześniejsze okresu objętego kontrolą.

- publicznego – 139, przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej: uowwt) – 331;
- rok 2022, liczba wykroczeń ogółem – 7004, w tym przeciwko: porządkowi i spokojowi publicznemu – 163, bezpieczeństwu osób i mienia – 164, bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 3172, urządzeniom użytku publicznego – 123, przepisom uowwt – 426;
  - I półrocze 2023 r., liczba wykroczeń ogółem – 3082, w tym przeciwko: porządkowi i spokojowi publicznemu – 55, bezpieczeństwu osób i mienia – 7, bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 1826, urządzeniom użytku publicznego – 22, przepisom uowwt – 167.

Wybrane wskaźniki służby kryminalnej dotyczące przestępstw dla KPP w poszczególnych latach, przedstawiały się następująco:

- 2019 r. – wszczęto 307 postępowań przygotowawczych, przestępstw ogółem było: stwierdzonych – 971, wykrytych – 919 (wskaźnik wykrycia 94,6%), w tym przestępstw wykrytych było: kryminalnych – 798 (wykrywalność 94,9%), w wybranych siedmiu kategoriach – 129 (wykrywalność 82,2%), drogowych – 60 (wykrywalność 100%), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 49 (wykrywalność 100%)³³;
- 2020 r. – wszczęto 280 postępowań przygotowawczych, przestępstw ogółem było: stwierdzonych – 275, wykrytych – 227 (wskaźnik wykrycia 82,5%), w tym przestępstw wykrytych było: kryminalnych – 141 (wykrywalność 79,2%), w wybranych siedmiu kategoriach – 17 (wykrywalność 42,5%), drogowych – 45 (wykrywalność 97,8%), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 36 (wykrywalność 100%);
- 2021 r. – wszczęto 307 postępowań przygotowawczych, przestępstw ogółem było: stwierdzonych – 886, wykrytych – 838 (wskaźnik wykrycia 94,6%), w tym przestępstw wykrytych było: kryminalnych – 756 (wykrywalność 97,2%), w wybranych siedmiu kategoriach – 44 (wykrywalność 78,6%), drogowych – 47 (wykrywalność 100%), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 42 (wykrywalność 100%);
- 2022 r. – wszczęto 280 postępowań przygotowawczych, przestępstw ogółem było: stwierdzonych – 390, wykrytych – 344 (wskaźnik wykrycia 88,2%), w tym przestępstw wykrytych było: kryminalnych – 241 (wykrywalność 91,3%), w wybranych siedmiu kategoriach – 53 (wykrywalność 75,7%), drogowych – 43 (wykrywalność 97,7%), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 38 (wykrywalność 100%);
- I półrocze 2023 r. – wszczęto 136 postępowań przygotowawczych, przestępstw ogółem było: stwierdzonych – 124, wykrytych – 107 (wskaźnik wykrycia 86,3%), w tym przestępstw wykrytych było: kryminalnych – 70 (wykrywalność 90,9%), w wybranych siedmiu kategoriach – 9 (wykrywalność 81,8%), drogowych – 25 (wykrywalność 100%), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości – 22 (wykrywalność 100%);

(akta kontroli str. 363-370)

Komendant wyjaśnił, że dokumentowanie przydziału akt oraz tzw. „ruch akt” czynności procesowych w formie prowadzonych śledztw i dochodzeń oraz czynności sprawdzających odbywał się w formie elektronicznej w systemie RCDS. Prowadzenie postępowań w sprawach o wykroczenia odbywało się również w formie elektronicznej w systemie RSOW. Nadzór nad sprawowaniem problematyki Posterunków podległych KPP określony został w Regulaminie KPP. Dla potrzeb nadzorczych

³³ Niektóre przestępstwa, ze względu na kwalifikację prawną czynu, zaliczane były do kilku kategorii np. jako przestępstwo kryminalne oraz do wybranych siedmiu kategorii przestępstw.

opracowana została również Decyzja nr 60/2022 Komendanta z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania służby nadzoru średniej kadry kierowniczej w KPP³⁴.

Komendant stwierdził, że nadzór nad obciążeniem policjantów Posterunku realizowany był na bieżąco. W sytuacjach trudnych, skomplikowanych lub wymagających dodatkowych analiz, sprawy te konsultowane były również z Naczelnikami Wydziałów oraz Kierownictwem KPP. W okresach zwiększonego obciążenia policjantów Posterunków lub absencji urlopowej bądź chorobowej, przydział poczty i niezbędnych do wykonania czynności dekretnowany był do policjantów stanu osobowego KPP. Dla odciążenia pracy policjantów Posterunków od kilku lat obowiązuje formuła, że policjanci Posterunków nie prowadzą czynności w sprawach o wykroczenia zaistniałe w ruchu drogowym pomimo właściwości miejscowej miejsca popełnienia wykroczenia. Postępowania te prowadzili policjanci Zespołu Wykroczeń KPP.

(akta kontroli str. 293-305)

4. W okresie funkcjonowania PP w Baligrodzie wystąpiła jedna sytuacja, w której interesant kwestionował sposób wykonywanych czynności służbowych przez policjanta tego Posterunku.

Interesant stwierdził, że podczas czynności policyjnych związanych z nieodpowiednim opróżnianiem szamba przez jego sąsiada, został on poinformowany przez funkcjonariusza PP w Baligrodzie, że z interwencji zostanie sporządzona notatka, na podstawie której podjęte będą dalsze czynności, w tym skierowanie sprawy do sądu. Interesant wskazała, że pomimo wcześniejszych zapewnień, funkcjonariusz nie podjął dalszych czynności, a jego sąsiad został pouczoney nie ponosząc konsekwencji swojego działania. Interweniujący złożył zawiadomienie o wykroczeniu, ponieważ uznał że pouczenie nie było adekwatne do czynu jaki popełnił sąsiad. Z notatki służbowej sporządzonej przez funkcjonariusza wynika, że po konsultacji z Dyżurnym KPP, który przychylił się do takiego załatwienia sprawy, podjął decyzję, że za popełnione wykroczenie sprawca zostanie pouczoney i poinformowany o obowiązku terminowego i odpowiedniego opróżniania szamba. Sprawca czynu zadeklarował, że taka sytuacja się nie powtórzy. W związku z ww. sprawą, Kierownik PP w Baligrodzie z interweniującym funkcjonariuszem przeprowadził rozmowę profilaktyczno-instruktażową. Komendant nie zawiadomił pisemnie skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

Komendant wyjaśnił, że powyższa sytuacja nie została zakwalifikowana jako skarga w rozumieniu przepisów Działu VIII *Kpa*. W KPP funkcjonuje Decyzja nr 106/2022 Komendanta z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie organizacji, przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Nie zawsze strona, którą przyjmuje Komendant lub jego Zastępca chce zgłaszać „oficjalną skargę” w rozumieniu *Kpa*. Niejednokrotnie zdarza się, że osoba taka chce zwrócić uwagę Komendantom na zauważone przez siebie uchybienia przez podległych policjantów. I tak było w powyższym przypadku. W w/w Decyzji uwzględniona jest tzw. „karta przyjęcia interesanta”, która zawiera dane osoby, krótką treść zgłaszanej sprawy, dyspozycje Komendanta oraz sposób załatwienia danej sprawy. W tym konkretnym przypadku strona została od razu poinformowana przez Komendanta o sposobie załatwienia sprawy i nie chciała, aby ją powiadamiać pisemnie. Z policjantem, którego sprawa dotyczyła została przeprowadzona rozmowa profilaktyczno-instruktażowa, na podstawie § 11

---

³⁴ Decyzją tą Komendant wyznaczył grupę 11 policjantów (w tym Kierownika PP w Baligrodzie) do pełnienia dyżurów w celu pełnego całodobowego nadzoru nad policjantami KPP. W Decyzji określono m.in. miejsce i godziny pełnienia dyżurów w poszczególnych dniach, cel nadzoru nad policjantami, obowiązki policjantów pełniących nadzór, sposób dokumentowania czynności wykonanych w ramach nadzoru.

zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji³⁵. Zgodnie z tym przepisem przełożony w ramach reagowania na nieprawidłowości lub niewłaściwe zachowania podwładnego powinien: ustalać charakter i przyczyny nieprawidłowości lub niewłaściwego zachowania, wyjaśniać podwładnemu istotę stwierdzonej nieprawidłowości lub niewłaściwego zachowania, podejmować czynności przeciwdziałające nieprawidłowościom lub niewłaściwym zachowaniom, podejmować czynności w oparciu o przepisy w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej, jeżeli wymaga tego charakter stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego zachowania.

Komendant wskazał, że nie każde zgłoszenie interesantów należy z góry kwalifikować i rozpatrywać pod kątem „skargi” w drodze przepisów działu VIII Kpa. Przełożony ma szeroki wachlarz rozpatrywania ewentualnie zgłoszonych naruszeń prawa, czy uchybień podległych mu funkcjonariuszy, poczynając od przyjęcia interesanta i zastosowania przepisów zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji, przepisów Kpa, przepisów dyscyplinarnych określonych w ustawie o Policji, a kończąc na skierowaniu sprawy do Prokuratury.

(akta kontroli str. 293-298, 306-310, 393-411)

Starosta Leski oraz Wójtowie Gmin Baligród i Cisna stwierdzili, że nie wpływały do nich skargi lub wnioski dotyczące funkcjonowania PP w Baligrodzie, w tym godzin jego otwarcia, dostępności policjantów lub utrudnień w kontakcie z policjantami.

(akta kontroli str. 371-376)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, Komendant sprawował rzetelny nadzór nad funkcjonowaniem PP w Baligrodzie oraz ustalał dla tej komórki adekwatne cele realizowanych zadań.

Udział interwencji obsługiwanych przez policjantów tego Posterunku, w stosunku do wszystkich interwencji występujących na terenie gmin Baligród i Cisna, corocznie wzrastał. W zależności od potrzeb, w Posterunku realizowane były różnego rodzaju zadania jak: postępowania sprawdzające, czynności w zakresie pomocy prawnych oraz sprawy dochodzeniowo-śledcze i związane z ujawnionymi wykroczeniami.

Komendant prawidłowo sprawował bieżący monitoring spraw i zadań powierzonych tej komórce organizacyjnej, poprzez organizację codziennych odpraw służbowych. Stosownie do potrzeb, Komendant wydawał również polecenia pisemne, a także przeprowadzał wizytacje w siedzibie Posterunku, podczas których sprawdzane były sposób realizowanych czynności oraz bieżąca dokumentacja służbowa.

NIK dostrzega efektywność działań Komendanta w zakresie postępowań przygotowawczych dotyczących stwierdzonych przestępstw. W latach 2019 – czerwiec 2023 r. wskaźnik wykrywalności KPP w tym zakresie kształtował się na wysokim poziomie wynoszącym od 82,5% do 94,6%.

³⁵ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 99 ze zm.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu wyposażenia pokoju przyjęć interesantów, zlokalizowanego na parterze budynku PP w Baligrodzie, w odpowiednie urządzania monitoringu oraz łączności, w tym łączności alarmowej, stosownie do wymagań określonych w pkt 4.1.3. załącznika do Wytocznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r.
2. Mianowania do służby w posterunkach Policji doświadczonych policjantów, spełniających wymagania § 6 i § 9 wytocznych nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 13 września 2023 r.

Kontroler
Roman Chrząszcz
Główny specjalista k.p.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Motyka Wiesław

/-/